

sygn. akt V GC 376/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 maja 2016 r.

Sąd Rejonowy w Tarnowie – Wydział V Gospodarczy

w składzie

Przewodniczący SSR Michał Bień

Protokolant stażysta Edyta Raś

po rozpoznaniu w dniu 12 maja 2016 r. w Tarnowie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w M.

o zapłatę kwoty 12.660,97 (słownie: dwanaście tysięcy sześćset sześćdziesiąt złotych dziewięćdziesiąt siedem groszy) zł wraz z odsetkami ustawowymi

I. zasądza od strony pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na rzecz strony powodowej T. (...)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością kwotę 1.216,58 (słownie: jeden tysiąc dwieście szesnaście złotych pięćdziesiąt osiem groszy) zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 1.216,58 (słownie: jeden tysiąc dwieście szesnaście złotych pięćdziesiąt osiem groszy) zł od dnia 10 lipca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

II. umarza postępowanie o zapłatę kwoty 12.660,97 (słownie: dwanaście tysięcy sześćset sześćdziesiąt złotych dziewięćdziesiąt siedem groszy) zł;

III. zasądza od strony pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na rzecz strony powodowej T. (...)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością kwotę 2.576,00 (słownie: dwa tysiące pięćset siedemdziesiąt sześć) zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Michał Bień

sygn. akt V GC 376/15

UZASADNIENIE

***wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowie
z dnia 12 maja 2016 r.***

I

Strona powodowa T. (...)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. w pozwie wniesionym w dniu 09 grudnia 2014 r. w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w M. domagała się zasądzenia na swoją rzecz od strony pozwanej kwoty 12.660,97 (słownie: dwanaście tysięcy sześćset sześćdziesiąt złotych dziewięćdziesiąt siedem groszy) zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 12.660,97 zł od dnia 04 czerwca 2014 r. do dnia zapłaty jak i zasądzenia kosztów sądowych

w kwocie 159,00 zł, zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz zasądzenia zwrotu innych kosztów w kwocie 1,99 zł jako opłaty manipulacyjnej za dostawę usług płatności.

Na uzasadnienie żądania pozwu T. (...)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością podała, iż w dniu 04 kwietnia 2014 r. sprzedała stronie pozwanej wyroby o wartości 16.160,97 zł, na które strona pozwana złożyła zamówienie w dniu 19 marca 2014 r. Strona pozwana odebrała towar wraz z fakturą VAT z terminem płatności określonym na dzień 03 czerwca 2014 r. Za odebrany towar strona pozwana zapłaciła jedynie w części, tj. kwotę 3.500,00 zł. Pozostałej części należności, tj. kwoty 12.660,97 zł nie uiściła.

Strona powodowa wskazała, że w dniu 09 lipca 2014 r. wystosowała do (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wezwanie do zapłaty, które okazało się bezskuteczne (k. 3 – 5).

Na podstawie twierdzeń zawartych w uzasadnieniu żądania pozwu Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie w dniu 03 lutego 2015 r. wydał pod sygnaturą akt VI Nc – e (...) nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, którym nakazał stronie pozwanej (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, aby zapłaciła na rzecz strony powodowej T. (...)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością kwotę 12.660,97 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 12.660,97 zł od dnia 04 czerwca 2014 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 2.560,99 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu, albo wniosła w tymże terminie sprzeciw (k. 6).

W dniu 19 lutego 2015 r. (data oddania przesyłki w placówce pocztowej operatora pocztowego obowiązującego do świadczenia usług powszechnych) strona pozwana (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wniosła sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, którego odpis został jej doręczony w dniu 06 lutego 2015 r. zaskarżając go w całości oraz zażądała oddalenia powództwa w całości a także zasądzenia kosztów postępowania.

W pisemnych motywach uzasadnienia sprzeciwu strona pozwana zakwestionowała powództwo stwierdzając, że było ono nieudowodnione tak co do zasady jak i co do wysokości.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wskazała, że strona powodowa powołując jako dowód fakturę VAT, zamówienie i przedsądowe wezwanie do zapłaty nie wykazała swych twierdzeń, gdyż w jej ocenie takie dokumenty nie stanowiły o prawdziwości twierdzeń strony powodowej co do łączącego strony stosunku prawnego. W szczególności faktura VAT była dokumentem rozliczeniowym do celów podatkowych.

Strona pozwana stwierdziła, że (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością nie przedstawiła żadnego dowodu na okoliczność prawidłowego wykonania zobowiązania.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością „z ostrożności procesowej” podniosła, że w dniu 22 grudnia 2014 r. oraz w dniu 23 stycznia 2015 r. zapłaciła na rzecz strony powodowej łącznie kwotę 5.000,00 zł, jednak nie nastąpiło to z uwagi na uznanie roszczenia. Stwierdziła równocześnie, że w przypadku nie uznania twierdzeń strony pozwanej kwota roszczenia powinna zostać pomniejszona o dokonane wpłaty (k. 9 – 12).

Postanowieniem z dnia 28 marca 2015 r. wydanym pod sygnaturą akt VI Nc – e (...) Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie na skutek złożenia przez stronę pozwaną sprzeciwu od nakazu zapłaty przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Tarnowie (k. 26).

Zarządzeniem z dnia 12 maja 2015 r. stwierdzona została prawomocność postanowienia o skutecznym wniesieniu sprzeciwu (k. 30).

W piśmie procesowym z dnia 10 lipca 2015 r. (data oddania przesyłki

w placówce pocztowej operatora pocztowego obowiązującego do świadczenia usług powszechnych) strona powodowa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wniosła o zasądzenie od strony pozwanej „S. (...)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością odsetek od kwot:

- 12.660,97 zł (słownie: dwanaście tysięcy sześćset sześćdziesiąt złotych dziewięćdziesiąt siedem groszy) zł od dnia 04 czerwca 2014 r. do dnia 22 grudnia 2014 r.,
- 9.660,97 (słownie: dziewięć tysięcy sześćset sześćdziesiąt złotych dziewięćdziesiąt siedem groszy) zł od dnia 23 grudnia 2014 r. do dnia 23 stycznia 2015 r.,
- 7.660,97 (słownie: siedem tysięcy sześćset sześćdziesiąt złotych dziewięćdziesiąt siedem groszy) zł od dnia 24 stycznia 2015 r. do dnia 19 czerwca 2015 r.

oraz o zasądzenie od strony pozwanej kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością podniosła, że w dniu 19 marca 2014 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zamówiła u strony powodowej wyroby armaturowe. Zamówione towary zostały wydane tego samego dnia. W dniu 04 kwietnia 2014 r. strona powodowa kolejny raz sprzedała stronie pozwanej wyroby o wartości 16.160,97 zł. Towary zostały odebrane wraz z fakturą VAT z terminem płatności wskazanym na dzień 03 czerwca 2014 r.

Strona powodowa wskazała, że już po wniesieniu pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym strona pozwana w dniu 22 grudnia 2014 r. wpłaciła na poczet dochodzonej należności kwotę 3.000,00 zł, w dniu 23 stycznia 2015 r. wpłaciła 2.000,00 zł, następnie w dniu 19 czerwca 2015 r. strona pozwana wpłaciła kwotę 7.660,97 zł. Wobec dokonanych wpłat cała należność została spłacona.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wskazała, że wobec dokonania wpłat domagała się zasądzenia odsetek ustawowych od kwot i za okresy czasu wskazane we wstępie pisma procesowego (k. 36 – 37).

W piśmie procesowym wniesionym w dniu 07 października 2015 r. (data oddania przesyłki w placówce pocztowej operatora pocztowego obowiązującego do świadczenia usług powszechnych) T. (...)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sprecyzowała żądanie pozwu w ten sposób, że wniosła o zasądzenie kwoty 1.216,58 zł (słownie: jeden tysiąc dwieście szesnaście złotych pięćdziesiąt osiem groszy) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia złożenia zmodyfikowanego pozwu z dnia 02 lipca 2015 r. do dnia zapłaty oraz kosztów sądowych w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 2.400,00 zł jednocześnie cofając pozew o zapłatę kwoty 12.660,97 zł i zrzekając się roszczenia w tym zakresie.

Na uzasadnienie strona powodowa wskazała, że kwota 1.216,58 zł stanowiła skapitalizowane odsetki od następujących kwot:

- 12.660,97 zł za okres od dnia 04 czerwca 2015 r. (w rzeczywistości od dnia 04 czerwca 2014 r. – przypis Sąd Rejonowy w Tarnowie) do dnia 22 grudnia 2014 r.,
- 9.660,97 zł za okres od dnia 23 grudnia 2014 r. do dnia 23 stycznia 2015 r.
- 7.660,97 zł za okres od dnia 24 stycznia 2015 r. do dnia 19 czerwca 2015 r.

Nadto strona powodowa wniosła o zasądzenie kosztów procesu wskazując, że zapłata należności głównej nastąpiła po wytoczeniu powództwa (k. 60 – 61).

Na zarządzenie z dnia 14 marca 2016 r. strona pozwana została wezwana do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty na urzędowym formularzu podpisanym przez osobę umocowaną jednoosobowo lub osoby umocowane łącznie do działania w imieniu strony pozwanej przed sądami w terminie 2 tygodni od dnia doręczenia wezwania pod rygorem

zwrotu pisma wniesionego po upływie wyznaczonego terminu, pominięcia zarzutów i twierdzeń oraz oddalenia wniosków dowodowych zgłoszonych po upływie wyznaczonego terminu a także uznania okoliczności faktycznych wskazanych w pozwie za przyznane (k. 68, k. 70, k. 72).

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wezwaniu nie zadośćuczyniła i sprzeciwu na formularzu SP nie wniosła.

II

Sąd Rejonowy w Tarnowie ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 marca 2014 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością złożyła zamówienie na produkty w T. (...)spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

Dowód: odpis pisemnego zamówienia – k. 48.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jako sprzedawca zawarła ze (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością umowę sprzedaży towarów w postaci wyrobów armaturowych. W związku z zawarciem umowy sprzedaży T. (...)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wystawiła (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w dniu 04 kwietnia 2014 r. fakturę VAT numer (...). Cena sprzedaży została wskazana w wystawionej fakturze VAT na kwotę 16.160,97 zł a termin zapłaty ceny sprzedaży określony został na dzień 03 czerwca 2014 r.

Dowód: odpis faktury VAT numer (...) z dnia 03 czerwca 2014 r. – k. 49.

W piśmie z dnia 09 lipca 2014 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością skierowała do (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wezwanie do zapłaty kwoty w łącznej wysokości 27.670,08 zł w tym kwoty 16.160,97 zł z tytułu umowy sprzedaży stwierdzonej fakturą VAT numer (...).

Dowód: odpis pisemnego wezwania do zapłaty – k. 50.

Na dzień 02 grudnia 2014 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zalegała wobec T. (...)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z zapłatą kwoty 12.660,97 zł wynikającej z faktury numer (...) z dnia 04 kwietnia 2014 r. tytułem ceny sprzedaży.

Dowód: wydruk przeglądu rozrachunku – k. 51.

Bezsporne w sprawie było to, że (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w dniu 22 grudnia 2014 r. dokonała wpłaty kwoty 3.000,00 zł na rachunek bankowy T. (...)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (k. 9 – 12, k. 36 – 37, k. 52). Strony zgodnie przyznały również, że w dniu 23 stycznia 2014 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością dokonała na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wpłaty kwoty 2.000,00 zł (k. 9 – 12, k. 36 – 37, k. 52).

Sąd Rejonowy w Tarnowie ustalił ponadto, że w dniu 19 czerwca 2015 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wpłaciła na rachunek bankowy (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością dalszą kwotę, tj. 7.660,97 zł. W treści opisu wskazano, iż była to zapłata za fakturę (...).

Dowód: wydruk obrotów na koncie – k. 53.

Powyższy stan faktyczny sprawy został uznany w znikomej części za bezsporny na podstawie art. 229. k.p.c.

Strony zgodnie przyznały, że (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w dniu 22 grudnia 2014 r. dokonała wpłaty kwoty 3.000,00 zł na rachunek bankowy T. (...)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, zaś w dniu 23 stycznia 2014 r. dokonała kolejnej wpłaty w kwocie 2.000,00 zł.

Okoliczności powyższe zostały przytoczone przez obydwie strony

w sprzeczności od nakazu zapłaty wniesionym na etapie elektronicznego postępowania upominawczego oraz w dalszym piśmie procesowym strony powodowej. Jako, że przyznanie powołanych okoliczności wynikających z oświadczeń obu stron nie budziło w świetle przeprowadzonego postępowania dowodowego wątpliwości, okoliczności te zostały uznane za prawdziwe. Dlatego też, zważywszy na zasadę wyrażoną w art. 229. k.p.c., fakty te sąd uznał za rzeczywiście zaistniałe.

Rekonstrukcji stanu faktycznego sąd dokonał w części na podstawie odpisów dokumentów oraz wydruków zgromadzonych w toku postępowania dowodowego. Sąd nie dopatrywał się uchybień w ich treści oraz formie.

Dowody tak z odpisów dokumentów jak i z wydruków sąd uznał w całości za autentyczne i wiarygodne. Żadna ze stron ich nie kwestionowała, tak pod względem poprawności formalnej jak i materialnej. Nie ujawniły się też jakiegokolwiek okoliczności podważające moc dowodową tych dokumentów, które należałoby brać pod uwagę z urzędu. Domniemania, z których korzystają dokumenty urzędowe jak i prywatne [autentyczności i złożenia zawartego w nim oświadczenia przez osobę, która podpisała dokument prywatny (vide: T. Ereciński, „Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Część pierwsza. Postępowanie rozpoznawcze. Część druga. Postępowanie zabezpieczające. Tom 1”, wydanie 2, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2007 r., pod red. T. Erecińskiego, s. 576, teza 11 do art. 245, s. 590, teza 1 do art. 253)], pozostały niewzruszone. Dokumenty prywatne stanowiły dowód tego, że osoby, które je podpisały, złożyły oświadczenia zawarte w dokumentach (art. 245. k.p.c. w zw. z art. 233. § 1. k.p.c.). Wydruki natomiast stanowiły dowód co do istnienia zapisu komputerowego o określonej treści, która została w nich zawarta, w chwili dokonywania wydruku (k. 309. k.p.c. w zw. z art. 233. § 1. k.p.c.) (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 08 lutego 2013 r., sygn. akt I ACa 1399/12, nie publ., LEX numer 1362755).

Sąd postanowił pominąć dowód z przesłuchania za strony osób wchodzących w skład organów uprawnionych do reprezentowania osób prawnych, będących stronami niniejszego postępowania, gdyż zgłoszone pozostałe środki dowodowe pozwoliły w wystarczającym stopniu wyjaśnić fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 299. k.p.c. w zw. z art. 227. k.p.c.) a ponadto żadna ze stron takiego środka dowodowego nie zaoferowała.

III

Sąd Rejonowy w Tarnowie zważył, co następuje:

Powództwo w zakresie, w jakim zostało zmienione, okazało się zasadne w całości, przy czym w tej części, w jakiej (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością cofnęła pozew, postępowanie należało umorzyć.

Strona powodowa Tasta Armatura spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wystąpiła z żądaniem zasądzenia od strony pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na swoją rzecz kwoty 12.660,97 zł na podstawie art. 535. § 1. k.c. oraz art. 471. k.c., art. 476. k.c. i art. 477. § 1. k.c. wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 12.660,97 zł od dnia 04 czerwca 2014 r. do dnia zapłaty w oparciu o art. 359. § 1. i § 2. k.c. w zw. z art. 481. § 1. i § 2. zd. I. k.c.

Następnie w związku z wpłatą przez stronę pozwaną już po wniesieniu pozwu łącznie kwoty 12.660,97 zł strona powodowa zmieniła żądanie pozwu

w ten sposób, że cofnęła powództwo o zapłatę kwoty 12.660,97 zł żądając

w zamian zasądzenia ostatecznie kwoty 1.216,58 zł na podstawie art. 535. § 1. k.c. oraz art. 471. k.c., art. 476. k.c. i art. 477. § 1. k.c. wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 1.216,58 zł od dnia 10 lipca 2015 r. do dnia zapłaty w oparciu o art. 359. § 1. i § 2. k.c. w zw. z art. 481. § 1. i § 2. zd. I. k.c. i art. 482. § 1. k.c.

Zgodnie z art. 535. § 1. k.c. przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę.

Stosownie do brzmienia art. 471. k.c. dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Po myśli art. 476. k.c. dłużnik dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, a jeżeli termin nie jest oznaczony, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela. Nie dotyczy to wypadku, gdy opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Stosownie do treści art. 477. § 1. k.c. w razie zwłoki dłużnika wierzyciel może żądać, niezależnie od wykonania zobowiązania, naprawienia szkody wynikłej ze zwłoki.

Odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu (art. 359. § 1. k.c.).

Jeżeli wysokość odsetek nie jest w inny sposób określona, należą się odsetki ustawowe (art. 359. § 2. k.c.).

Po myśli art. 481. § 1. k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe (art. 481. § 2. zd. I. k.p.c.).

Od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy (art. 482. § 1. k.c.).

Norma art. 535. § 1. k.c. zawiera regulację statuującą umowę sprzedaży, określa elementy przedmiotowo istotne (*essentialia negotii*) umowy sprzedaży oraz zasadnicze obowiązki stron umowy sprzedaży. Stosownie do brzmienia tego przepisu umowa sprzedaży pozostaje umową konsensualną, tj. dochodzi do skutku w wyniku osiągnięcia porozumienia przez kontrahentów, jest umową dwustronnie zobowiązującą, odpłatną oraz wzajemną, gdyż świadczenie jednej strony umowy sprzedaży ma stanowić ekwiwalent świadczenia drugiej strony.

Podstawowymi obowiązkami sprzedawcy wynikającymi z umowy sprzedaży jest przeniesienie na kupującego własności sprzedawanej rzeczy i jej wydanie kupującemu natomiast na kupującym ciąży obowiązek odebrania sprzedanej rzeczy i zapłaty umówionej ceny. Obowiązki te statuowane zostały w przepisie art. 535. § 1. k.c.

Na podstawie poczynionych ustaleń faktycznych należało stwierdzić, że pomiędzy (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością a (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością doszło do zawarcia umowy zawierającej elementy przedmiotowo istotne właściwe dla umowy sprzedaży, w wyniku której strona powodowa zobowiązała się sprzedać stronie pozwanej towary. W wyniku zawartej umowy strona powodowa w całości wykonała swe obowiązki, tj. dostarczyła kupującemu rzeczy ruchome, czego nie można powiedzieć o stronie pozwanej. Umowa obligowała stronę pozwaną do zapłaty ceny za sprzedane jej towary. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością do dnia wniesienia pozwu nie uczyniła w całości zadość w sposób należyty swemu podstawowemu obowiązkowi. O ile bowiem sprzedawca wywiązał się ze swych obowiązków w całości, to kupujący nie zrealizował ciężącego na nim obowiązku, tj. nie zapłacił całej ceny za sprzedany mu i dostarczony towar. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zobowiązania swego należycie nie wykonała, gdyż w chwili wniesienia pozwu nie zapłaciła całej należności wynikającej z faktury VAT numer (...) zalegając z zapłatą kwoty 12.660,97 zł oraz nie spełniła swego świadczenia w postaci zapłaty odsetek ustawowych od kwoty wskazanej w fakturze do dnia poprzedzającego dzień wniesienia pozwu wobec braku zapłaty ceny sprzedaży w terminie.

Nie spełniając aż do dnia wniesienia pozwu świadczenia w postaci zapłaty całej ceny za sprzedany i dostarczony towar strona pozwana sprzeniewierzyła się nie tylko obowiązkowi kupującego sformułowanemu w art. 535. § 1. k.c., tj. polegającemu na zapłacie umówionej ceny, ale i zasadzie leżącej u podwalin prawa zobowiązań, zgodnie z którą *pacta sunt servanda*. Skoro bowiem pozwana spółka zdecydowała się zawrzeć umowę, w ramach której kupiła towary, a rezultat umowy został osiągnięty, tj. zostały jej one dostarczone i wydane przez stronę powodową, to obowiązana była również do spełnienia swego wzajemnego świadczenia, polegającego na zapłacie sprzedawcy umówionej ceny.

Inne rozwiązanie w postaci braku spełnienia świadczenia z tytułu zawartej przez stronę pozwaną umowy sprzedaży doprowadziłoby do zdestabilizowania pewności obrotu. Usankcjonowanie takiego stanu rzeczy spowodowałoby trudne do przyjęcia konsekwencje. Brak przy tym dowodu, aby strona powodowa zamierzała zwolnić pozwaną spółkę z długu, skoro nie tylko wzywała ją do zapłaty, ale wskazywała również wysokość jej zobowiązania, ostatecznie zaś wystąpiła ze stosownym powództwem. O tym natomiast, że występujący z pozwem podmiot legitymowany był do dochodzenia zapłaty ceny za sprzedaż towarów, przekonywała treść art. 535. § 1. k.c. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością nie uczyniła przy tym użytku z żadnego z uprawnień z tytułu umowy sprzedaży, z których skorzystanie pozwoliłyby uznać, że nie popadła w zwłokę ze spełnieniem swego świadczenia. W szczególności nie podniosła żadnych zaistniałych w rzeczywistości zarzutów względem uprawnienia sprzedawcy, które uzasadnić mogłyby powstrzymanie się przez kupującego z zapłatą ceny, czy też zapłatę ceny z uchybieniem umownego terminu.

Zważywszy przy tym na zaoferowane przez strony i przeprowadzone dowody należało przy tym stwierdzić, iż okoliczności uzasadniających w jakikolwiek sposób uchybienie terminowi zapłaty z tytułu zawartej umowy sprzedaży strona pozwana nie wykazała zaś „reguła dotycząca ciężaru dowodu nie może być rozumiana w ten sposób, że zawsze, bez względu na okoliczności sprawy, spoczywa on na stronie powodowej. Jeżeli strona powodowa udowodniła fakty przemawiające za zasadnością powództwa, to na stronie pozwanej spoczywa ciężar udowodnienia ekscepcji i faktów uzasadniających jej zdaniem oddalenie powództwa” (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 kwietnia 1982 r., sygn. akt I CR 79/82, nie publ., LEX nr 8416). Jeżeli zatem T. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością przedstawiła środki dowodowe w postaci odpisów dokumentów prywatnych oraz wydruków, których treść uzasadniała roszczenie, to (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością powinna przynajmniej podważyć prawdziwość wniosków wynikających z odpisów tych dokumentów przedstawionych w toku postępowania przez stronę powodową, co spowodowałoby, iż ciężar dowodu znów spocząłby na stronie powodowej zgodnie z treścią art. 6. k.c.

Zarzut strony pozwanej co do oddalenia powództwa nie mógł zostać uwzględniony. Okoliczność podnoszona w sprzecznie, że strona powodowa nie powołała żadnego dowodu na potwierdzenie swych twierdzeń w tym podstawy stosunku cywilnoprawnego oraz prawidłowego wykonania świadczenia przez stronę powodową była całkowicie chybiona. Nie ulegało bowiem wątpliwości, że (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jako kupujący zawarła z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością jako sprzedawcą umowę sprzedaży i że spełniła swoje świadczenie częściowo przed wniesieniem pozwu a częściowo już po dniu wytoczenia powództwa, co nastąpiło w dniu 09 grudnia 2014 r. W dniu 22 grudnia 2014 r. strona pozwana zapłaciła bowiem na rzecz T. (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością kwotę 3.000,00 zł wynikającą z faktury VAT numer (...), w dniu 23 stycznia 2015 r. kwotę 2.000,00 zł, a następnie w dniu 19 czerwca 2015 r. kwotę 7.660,97 zł. Okoliczności w postaci dokonanych wpłat na poczet pozostałej do uiszczenia ceny sprzedaży najlepiej przemawiały za tym, że pierwotne żądanie pozwu było jak najbardziej zasadne. Co więcej dokonanie tych wpłat na poczet ceny sprzedaży po terminie jej zapłaty przemawiało także za zasadnością powództwa o zapłatę wliczonych kwotowo odsetek z tytułu opóźnienia w zapłacie ceny sprzedaży.

Przytoczony wyżej in extenso przepis art. 471. k.c. normuje zasadę odpowiedzialności dłużnika z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania zwanej odpowiedzialnością kontraktową. Odpowiedzialność statutowa na art. 471. k.c. uzależniona została od zaistnienia kumulatywnie kilku przesłanek a mianowicie niewykonania zobowiązania bądź też nienależytego wykonania zobowiązania, szkody powstałej w wyniku niewykonania bądź też nienależytego wykonania zobowiązania, związku przyczynowego pomiędzy niewykonaniem bądź też nienależytym wykonaniem zobowiązania a szkodą oraz winy dłużnika.

Ciężar udowodnienia zaistnienia trzech spośród czterech przesłanek odpowiedzialności powszechnie zwanej kontraktową spoczywa na wierzycielu. Nawet jednak ich udowodnienie nie gwarantuje definitywnego przypisania odpowiedzialności dłużnika z tego tytułu. Po stronie dłużnika bowiem zgodnie z brzmieniem części końcowej art. 471. k.c. (verba legis art. 471. in fine k.c.: „...chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi”) istnieje możliwość egzoneracji, tj. wykazania, że nie ponosi on odpowiedzialności za niewykonanie bądź też nienależyte wykonanie

zobowiązania w szczególności poprzez przedstawienie okoliczności, z których wynikać będzie, że niewykonanie bądź też nienależyte wykonanie zobowiązania było następstwem sytuacji, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Fakt braku zapłaty przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością aż do dnia wniesienia pozwu T. (...)spółce z ograniczoną odpowiedzialnością części środków pieniężnych w wysokości dopełniającej całą należną z tego tytułu sumę objętą żądaniem pozwu a stanowiącej kwotę ceny sprzedaży pozostałą do zapłaty z tytułu sprzedaży doprowadził do konkluzji, że kupujący popadł względem sprzedawcy w zwłokę w wykonaniu zobowiązania z umowy sprzedaży zawartej z T. (...)spółką z ograniczoną odpowiedzialnością. Wniosek taki nakazywało przyjąć brzmienie art. 471. k.c. T. (...)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością nie otrzymała środków pieniężnych od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w takiej wysokości, w jakiej została ustalona cena zgodnie z umową sprzedaży

i w fakturze VAT wystawionej z tytułu sprzedanych rzeczy aż do dnia wniesienia pozwu nie licząc zapłaty, które nastąpiły już po wniesieniu pozwu. Jeśli zatem pomimo istnienia umowy sprzedaży i obowiązku kupującego zapłaty umówionej ceny, kupujący takiej ceny nie płaci w odpowiedniej kwocie i terminie, to jako dłużnik sprzedawcy z tego tytułu popada co najmniej w opóźnienie i powoduje powstanie szkody w mieniu sprzedawcy, którego majątek nie powiększa się na skutek braku fizycznego uzyskania środków pieniężnych w odpowiedniej wysokości. Nienależytym wykonaniem zobowiązania pozostawał zatem sam stan zwłoki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w wykonaniu zobowiązania z zawartej umowy sprzedaży sprowadzający się do zapłaty w całości ceny. Dłużnik zaś dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, a jeżeli termin nie jest oznaczony, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela, przy czym nie dotyczy to wypadku, gdy opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi (art. 476. k.c.). Okoliczność ta zaś oznaczała, że dłużnik nie wykonał zobowiązania w tej części z przyczyn leżących po jego stronie, zaś wniosek taki nakazywała przyjąć treść art. 471. k.c.

w zw. z art. 476. k.c. Domniemania prawne statuowane powołanymi przepisami art. 471. k.c. i art. 476. k.c. obciążały dłużnika oraz nakazywały przyjąć, że nie dotrzymując terminu zapłaty pozostawał w zwłoce nie zaś w opóźnieniu.

Zważywszy na ustalony stan faktyczny i powyższe rozważania a także brzmienie art. 477. § 1. k.c. w zw. z art. 535. § 1. k.c. pozostawało stwierdzić, że stosownie do treści art. 477. § 1. k.c. T. (...)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością mogła zasadnie domagać się względem (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wykonania zobowiązania z umowy sprzedaży. Uprawnienie T. (...)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z tytułu nienależytego wykonania zobowiązania przez kupującego sprowadzało się zatem do możliwości żądania wykonania przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością umowy sprzedaży poprzez zapłatę nieuiszczonej dotychczas ceny jak i do możliwości żądania naprawienia szkody z tytułu zwłoki poprzez zapłatę odsetek ustawowych.

Co do rozstrzygnięcia o żądaniu zasądzenia odsetek od należności głównej to stwierdzić należało, że zobowiązanie kupującego do zapłacenia umówionej ceny było zobowiązaniem terminowym. Obowiązek zapłaty ceny powstał bowiem w chwili określonej zgodnie z treścią umowy sprzedaży i faktury VAT jako termin płatności. Termin spełnienia takiego świadczenia został zatem oznaczony przez czynność prawną statuowaną przepisem art. 535. § 1. k.c. W przedmiotowym przypadku kwota należna tytułem ceny sprzedaży towarów, winna zostać wypłacona w terminie wynikającym z umowy sprzedaży i treści faktury VAT. Strona powodowa zażądała zasądzenia odsetek od roszczenia objętego żądaniem pozwu, czyli od kwoty wyliczonej w związku z wpłatami dokonanymi już po terminie zapłaty tytułem ceny oraz ostatecznie od skapitalizowanych odsetek za zamknięte okresy czasu. Skoro zatem zapłata należności wynikającej z faktury numer (...) nastąpiła już w toku procesu, to strona powodowa zasadnie cofnęła powództwo o zapłatę kwoty 12.660,97 zł, żądając zasądzenia w ramach należności głównej kwoty, na którą złożyły się skapitalizowane przez stronę powodową odsetki od nieuiszczonej na jej rzecz w terminie pozostałej należności z tytułu ceny sprzedaży w kwocie 12.660,97 zł od dnia wymagalności ceny sprzedaży wynikającej z faktury VAT do dnia zapłaty części należności kwoty 3.000,00 zł w dniu 22 grudnia 2014 r. oraz zasądzenia odsetek od kwoty 9.660,97 zł od dnia 23 grudnia 2014 r. do dnia dokonania przez stronę pozwaną kolejnej wpłaty w kwocie 2.000,00 zł w dniu 23 stycznia 2015 r.,

a także skapitalizowanych odsetek od pozostałej kwoty 7.660,97 zł od dnia 24 stycznia 2015 r. do dnia zapłaty, tj. 19 czerwca 2015 r. W tym bowiem zakresie, w jakim zapłata ceny sprzedaży następowała po terminie, strona powodowa jako sprzedawca była władna doprowadzić do kapitalizacji odsetek.

Dokonywanie wpłat przez stronę pozwaną w toku procesu doprowadziło jedynie do tego, że odsetki od wpłaconych kwot tytułem należności głównej uzyskały samodzielny byt prawny i mogły być dochodzone jedynie za zamknięty okres czasu, tj. od pierwszego dnia po terminie zapłaty do dnia rzeczywistej zapłaty włącznie (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 13 maja 2013 r., sygn. akt I ACa 407/13, nie publ., LEX nr 1386289). Ponadto takie działanie strony pozwanej wymusiło niejako na stronie powodowej odpowiednio cofnięcie powództwa w całości w zakresie żądania głównego oraz odpowiednie modyfikacje w zakresie żądania zasądzenia odsetek albowiem, jeżeli powód po spełnieniu świadczenia przez pozwanego po doręczeniu pozwu nie cofnąłby pozwu, sąd oddaliłby wówczas powództwo. Sąd Najwyższy wskazał, iż w przypadku gdy pozwany zaspokoił roszczenia powoda w toku procesu i jeżeli powód nie cofnie wówczas pozwu, a więc nie dojdzie do umorzenia postępowania, to

w dalszym ciągu istnieje żądanie rozpoznania sprawy i orzeczenia o przedstawionym sporze. Samo zaspokojenie roszczenia bez cofnięcia pozwu wywołuje skutki materialnoprawne, prowadzące do oddalenia powództwa z powodu jego bezzasadności i nie zachodzi tutaj przeszkoda w merytorycznym rozpoznaniu sprawy. Skoro zatem strona powodowa w piśmie procesowym z dnia 02 lipca 2015 r. cofnęła powództwo w zakresie spełnionego przez stronę pozwaną świadczenia, nie mogło dojść do oddalenia powództwa i przegrania sprawy przez powodową spółkę (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2014 r., sygn. akt III CZP 119/13, publ. OSNC 2015 r., nr 1, poz. 1). Dodatkowo w orzecznictwie wskazano, że cofnięcie pozwu traktowane jest zasadniczo jako przegranie sprawy. Wyjątek od tej zasady zachodzi wówczas, gdy cofnięcie to wywołane było zaspokojeniem roszczenia powoda w toku procesu (vide: postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 15 stycznia 2003 r., sygn. akt I ACz 6/03, publ. OSA 2003 r., nr 9, poz. 40).

Oznaczało to, że w razie gdy powód cofnął pozew, ponieważ pozwany zaspokoił jego roszczenie w toku procesu, powód nie ma obowiązku zwrotu pozwanemu kosztów procesu. Podobnie wypowiedział się Sąd Apelacyjny w Białymstoku (vide: postanowienie Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 30 listopada 1995 r., sygn. akt I ACz 366/95, publ. OSA 1996 r., nr 7 – 8, poz. 34), podnosząc, że jeżeli pozwany, pomimo wcześniejszych wezwań go do spełnienia świadczenia, spełnia je dopiero po wytoczeniu powództwa, to z reguły uznać należy, że dał on w ten sposób powód do wytoczenia sprawy i zgodnie z odpowiednio stosowaną zasadą słuszności z art. 101. k.p.c. powinien ponieść jej koszty także w przypadku umorzenia postępowania na skutek cofnięcia pozwu. W takim przypadku przepis art. 203. § 2. k.p.c. nie będzie miał zastosowania.

Istota kapitalizacji odsetek sprowadza się do połączenia szeregu świadczeń jednostkowych z sumą świadczenia pieniężnego, w stosunku do którego były one ustalone. Odbiera to zobowiązaniu świadczenia odsetek charakter okresowy. Wierzycielowi przysługuje wówczas prawo pobierania odsetek za opóźnienie od sumy zwiększonej o zaległe odsetki (por. L. Stecki „Opóźnienie

w wykonaniu zobowiązań pieniężnych”, Poznań 1970 r., s. 220). Kapitalizacja odsetek polega zatem na wyliczeniu sumy na podstawie znanej stopy procentowej i okresu czasu. Kapitalizacja odsetek występuje też, jako odrębna kategoria prawna, polegająca nie tylko na zsumowaniu, ale i dodaniu jej do kwoty kapitału, a jednocześnie poddaniu skapitalizowanej kwoty oprocentowaniu. Według prawa materialnego kapitalizacja odsetek następuje, gdy strony po powstaniu zaległości zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłuższej sumy lub gdy uczynił to powód w chwili wytoczenia powództwa (vide: uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 21 października 1997 r., sygn. akt III ZP 16/97, publ. OSNP 1998 r., nr 7, poz. 204).

Zmodyfikowane powództwo o zapłatę kwoty 1.216,58 zł podlegało uwzględnieniu, na którą to kwotę składały się odsetki ustawowe wyliczone zgodnie z żądaniem pisma strony powodowej z dnia 02 lipca 2014 r., tj. od

- kwoty 12.660,97 zł od dnia 04 czerwca 2014 r. do dnia 22 grudnia 2014 r. włącznie a więc do dnia spełnienia części świadczenia w kwocie 3.000,00 zł,

- kwoty 9.660,97 zł od dnia 23 grudnia 2014 r. do dnia 23 stycznia 2015 r. a więc do dnia spełnienia kolejnej części świadczenia w kwocie 2.000,00 zł oraz
- od kwoty 7.660,97 zł od dnia 24 stycznia 2015 r. do dnia 19 czerwca 2015 r. a więc do dnia spełnienia pozostałej części świadczenia w kwocie 7.660,97 zł,

a zatem w każdym przypadku od dnia następującego po dniu terminu płatności ceny sprzedaży do dnia dokonania zapłaty przez stronę pozwanego, co w sumie dawało kwotę 1.225,49 zł tytułem odsetek naliczonych w oparciu o kalkulatory odsetkowe dostępne w programach tak Lex jak i Legalis. W tym bowiem zakresie, w jakim zapłata ceny sprzedaży następowała po terminie, strona powodowa jako sprzedawca była władna doprowadzić do kapitalizacji odsetek.

Tym sposobem kwota skapitalizowanych odsetek od kwot wpłacanych na zaspokojenie ceny sprzedaży wymienionej w fakturze VAT kolejno w dniach 22 grudnia 2014 r., 23 stycznia 2015 r. i 19 czerwca 2015 r. wynosiła łącznie kwotę 1.225,49 zł i ta kwota winna zostać zażądana zamiast dotychczasowej należności głównej. Od tej też kwota strona powodowa zasadnie zażądała zasądzenia odsetek od dnia wytoczenia powództwa, tj. w tym przypadku wniesienia pisma modyfikującego żądanie pozwu i sąd to żądanie uwzględnił z tym, że zasądził kwotę 1.216,58 zł nie wychodząc ponad żądanie pozwu.

Źródłem roszczenia odsetkowego zgodnie z hipotezą art. 359. § 1. k.c. pozostają czynność prawna, ustawa, orzeczenie sądu jak i decyzja właściwego organu, przy czym o ile wysokość odsetek nie jest w inny sposób określona, należą się odsetki ustawowe (art. 359. § 2. k.c.).

Ustawowym źródłem powstania wierzytelności z tytułu zapłaty odsetek za opóźnienie pozostawał powołany wyżej przepis art. 481. § 1. k.c. Z kolei przepis art. 481. § 1. zd. II. k.c. wskazywał na wysokość odsetek z tytułu opóźnienia w spełnieniu świadczenia pieniężnego, które w takiej sytuacji należały się w wysokości ustawowej.

Ustawowe źródło powstania wierzytelności z tytułu zapłaty odsetek za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty znajdowało z kolei oparcie w ustawie z dnia 08 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r., poz. 684), choć do dnia 31 grudnia 2015 r. zgodnie z brzmieniem art. 56. ustawy z dnia 09 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015 r., poz. 1830) do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosować należało się przepisy dotychczasowe.

I tak stosownie do treści obowiązującego od dnia 01 stycznia 2016 r. art. 4a. ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych do transakcji handlowych nie stosuje się przepisu art. 481 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2014 r. poz. 121, z późn. zm.).

W myśl przepisu art. 7. ust. 1. w transakcjach handlowych z wyłączeniem transakcji w których dłużnikiem jest podmiot publiczny – wierzycielowi bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, chyba, że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) wierzyciel spełnił swoje świadczenie;
- 2) wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie.

Jako że cena sprzedaży nie została zapłacona w całości, w związku z czym zapłata ceny nie nastąpiła w terminie wynikającym z umowy zawartej przez strony jak i z faktury VAT wystawionej w związku ze sprzedażą i z tego tytułu strona powodowa była uprawniona do uzyskania swego odszkodowania w postaci odsetek ustawowych obliczonych od części ceny, która nie została zapłacona w terminie zapłaty i za okres od dnia wymagalności do dnia spóźnionego spełnienia świadczenia pieniężnego, toteż sąd zasądził

odsetki ustawowe od kwot wskazanych przez stronę powodową zgodnie z żądaniem pozwu, tj. od kwoty 1.216,58 zł od dnia 10 lipca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz dalsze odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych liczone od kwoty 1.216,58 zł począwszy od dnia 01 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty. Strony nie wskazały bowiem, że w umowie sprzedaży uzgodniły odsetki za opóźnienie w innej wysokości z tytułu opóźnienia w zapłacie ceny aniżeli ustawowe. Także strona powodowa nie żądała zasądzenia odsetek w innej wysokości. Nie budziło także wątpliwości, że umowa sprzedaży zawarta pomiędzy stronami, z której wywodziła się wierzytelność (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, pozostawała transakcją handlową w rozumieniu art. 4. pkt 1) ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, skoro w jej ramach nastąpiło odpłatna dostawa towarów, a strony umowy sprzedaży zawarły ją w związku z wykonywaną przez każdą z nich działalnością.

Strona powodowa cofnęła powództwo o zapłatę kwoty 12.660,97 zł. Z tego też względu postępowanie w tym zakresie należało umorzyć. Zgodnie bowiem z art. 355. § 1. k.p.c. Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub, jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. W myśl art. 203. § 1. k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku. W niniejszej sprawie strona powodowa w piśmie procesowym z dnia 02 lipca 2015 r. cofnęła powództwo w zakresie kwoty 12.660,97 zł i zrzekła się w tym zakresie roszczenia. Skoro zatem czynność ta dokonana została przed wydaniem wyroku w sprawie a nawet przed rozpoczęciem rozprawy, zgoda strony pozwanej nie była konieczna. Ponieważ okoliczności sprawy nie wskazały, aby cofnięcie pozwu w części było sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego albo zmierzało do obejścia prawa, brak było podstaw do uznania, że to oświadczenie strony powodowej było niedopuszczalne w myśl art. 203. § 4. k.p.c. Tym samym częściowe cofnięcie powództwa nastąpiło ze skutkiem prawnym i postępowanie w tym zakresie należało umorzyć na podstawie art. 355. § 1. k.p.c.

Z uwagi na to, że strona powodowa wygrała proces a sąd częściowo umorzył postępowanie na skutek cofnięcia powództwa przez stronę powodową w następstwie zapłaty przez stronę pozwaną już w toku trwania postępowania przeważającej części świadczeń objętych żądaniem pozwu, zdecydował sąd – postępując w myśl dyrektywy odpowiedzialności za wynik procesu i zasady zwrotu kosztów niezbędnych i celowych – obciążyć stronę pozwaną całością kosztów postępowania.

Na koszty procesu, które w sumie wyniosły 2.576,00 zł, składały się opłata od pozwu w kwocie 159,00 zł (pokwitowanie wpłaty na k. 2) oraz wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika strony powodowej określone według stawki minimalnej obliczonej od wartości przedmiotu sprawy, tj. w kwocie 2.400,00 zł a także koszty opłaty skarbowej od odpisu dokumentu stwierdzającego ustanowienie zawodowego pełnomocnika procesowego strony powodowej w kwocie 17,00 zł (k. 38 – 39).

Powstania innych kosztów postępowania żadna ze stron nie wykazała.

Sąd postanowił obciążyć stronę pozwaną kosztami procesu w kwocie 2.576,00 zł związanymi z wniesieniem pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym przez zawodowego pełnomocnika oraz zasądzić od niej tę kwotę tytułem zwrotu kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz strony powodowej. Koszty procesu zasądzone na rzecz strony powodowej obejmowały zatem koszty związane z opłatą od pozwu w postępowaniu upominawczym w wysokości 159,00 zł oraz wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika strony powodowej określone według stawki minimalnej obliczonej od wartości przedmiotu sprawy, tj. w kwocie 2.400,00 zł a także kwotę 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od dokumentu pełnomocnictwa procesowego.

Jednocześnie kwota 2.576,00 zł wskazana w punkcie III wyroku odpowiadająca całości kosztów postępowania poniesionych przez stronę powodową musiała zostać ujęta w wyrzeczeniu kończącym postępowanie na zasadzie unifikacji i koncentracji rozstrzygnięcia o kosztach postępowania jako wyraz rozstrzygnięcia o całości kosztów procesu. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania powinno bowiem znaleźć wyraz w orzeczeniu kończącym postępowanie

i dotyczyć co do zasady wszystkich kosztów powstałych w związku z prowadzonym postępowaniem cywilnym. Wynikało to wprost z zasady unifikacji i zasady koncentracji kosztów postępowania wyrażonej w art. 108. § 1. k.p.c.

Obciążając stronę pozwaną kosztami postępowania kierował się sąd wskazanymi wyżej zasadami zwrotu kosztów procesu dzielając przy tym pogląd Sądu Najwyższego, że „obowiązek zapłacenia kosztów postępowania przez stronę przegrywającą nie jest tylko automatycznym następstwem rozstrzygnięcia sporu na korzyść przeciwnika, lecz uzasadnia ten obowiązek również i wina przegrywającego, polegająca na bezpodstawnym zmuszeniu przeciwnika do stawienia się przed sądem” (tak Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 10 kwietnia 1935 r., sygn. akt C.I. 1814/34, publ. OSP 1936 r., poz. 49; za J. Gudowskim, „Kodeks postępowania cywilnego – tekst, orzecznictwo, piśmiennictwo”, Wydawnictwo Prawnicze sp. z o.o., Warszawa 1998 r., tom 1, s. 189, teza 3 do art. 98). Trudno przy tym mówić o tym, że częściowe umorzenie postępowania nastąpiło z winy strony powodowej, która wniosła pozew w postępowaniu upominawczym i że to na niej spoczywał obowiązek poniesienia kosztów postępowania wywołanych wniesieniem pozwu, także w tej części, w jakiej sąd umorzył postępowanie, skoro strona pozwana już po wniesieniu pozwu zdecydowała się zapłacić pozostałą do zapłaty cenę sprzedaży spełniając w ten sposób świadczenie objęte żądaniem pozwu. Trafnie zaś stwierdził Sąd Najwyższy, że „umorzenie postępowania z art. 361 [355] k.p.c. samo przez się nie jest jednoznaczne z przegraniem sprawy, dlatego też rozstrzygnięcie o kosztach procesu w takim przypadku zależne jest od przyczyny, która spowodowała umorzenie postępowania. Jeżeli przyczyna umorzenia postępowania została zawiniona przez stronę pozwaną, ona będzie zobowiązana do pokrycia kosztów procesu wywołanych umorzeniem postępowania, w przeciwnym zaś przypadku koszty te będzie musiała pokryć strona powodowa” (tak Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 10 marca 1959 r., sygn. akt 3 CZ 37/59, publ. RPEiS 1960 r., nr 3, s. 291; za J. Gudowskim, „Kodeks postępowania cywilnego – tekst, orzecznictwo, piśmiennictwo”, Wydawnictwo Prawnicze sp. z o.o., Warszawa 1998 r., tom 1, s. 191, teza 21 do art. 98).

Co więcej zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego „zaspokojenie przez stronę pozwaną roszczenia w toku procesu należy uznać za jednoznaczne z przegraniem sprawy przez stronę pozwaną; w tym przypadku stronie pozwanej należą się koszty procesu tylko wtedy, gdy nie dała ona powodu do wytoczenia procesu” (tak Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 21 lipca 1951 r., sygn. akt C 593/51, publ. OSN(C) 1952 r., nr 2, poz. 49; za J. Gudowskim, „Kodeks postępowania cywilnego – tekst, orzecznictwo, piśmiennictwo”, Wydawnictwo Prawnicze sp. z o.o., Warszawa 1998 r., tom 1, s. 190, teza 11 do art. 98). Nie miało przy tym znaczenia dla oceny czy zaspokojenie powoda przez pozwanego po wniesieniu pozwu nastąpiło jeszcze przed doręczeniem odpisu pozwu pozwanemu czy też już po doręczeniu odpisu pozwu, w obu bowiem przypadkach pozwanego należało uznać za przegrywającego spór (vide: uzasadnienie orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1959 r., sygn. akt IV CZ 37/59, nie publ., LEX nr 1639905; za J. Gudowskim, „Kodeks postępowania cywilnego – tekst, orzecznictwo, piśmiennictwo”, Wydawnictwo Prawnicze sp. z o.o., Warszawa 1998 r., tom 1, s. 191, teza 23 do art. 98).

Nie znalazł sąd podstaw do tego, aby kosztami procesu obciążyć w całości stronę powodową na skutek zastosowania normy art. 276. ustawy z dnia 15 maja 2015 r. Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2015 r., poz. 978 z późn. zm.), zgodnie z którym otwarcie postępowania układowego nie wyłącza możliwości wszczęcia przez wierzyciela postępowań sądowych, administracyjnych, sądownoadministracyjnych i przed sądami polubownymi w celu dochodzenia wierzytelności podlegających umieszczeniu w spisie wierzytelności jednak koszty postępowania obciążają wszczynającego postępowanie, jeżeli nie było przeszkód do umieszczenia wierzytelności w całości w spisie wierzytelności.

Przede wszystkim strona powodowa nie miała wiedzy na temat tego, że wobec (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością otwarto postępowanie układowe, co nastąpiło już po wniesieniu pozwu i wydaniu nakazu w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Co więcej, w kontekście treści sprzeciwu od nakazu zapłaty wniesionego przez stronę pozwaną, która zarzuciła, że roszczenie nie zostało udowodnione tak co do zasady jak i co do wysokości, nie można było przyjąć, że nie istniały przeszkody do umieszczenia całej wierzytelności objętej żądaniem pozwu, w którym (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością domagała się stwierdzenia jej istnienia i zasądzenia, skoro strona pozwana zakwestionowała zasadność żądania zasądzenia kwoty objętej pierwotnym żądaniem pozwu. Wręcz przeciwnie stanowisko strony pozwanej determinowało konieczność zastosowania ogólnych reguł

rzządzających kosztami procesu i zasądzenia zgodnie z nimi kosztów procesu na rzecz strony powodowej. Stanowisko strony pozwanej wyrażone we wniesionym przez nią sprzeciwie od nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym wskazywało, że jednak istniały przeszkody do umieszczenia całej wierzytelności wyrażonej w żądaniu pozwu w spisie wierzytelności, skoro strona pozwana kwestionowała tak samą zasadę jak i wysokość wierzytelności wskazanej w pozwie i w nakazie zapłaty, a to oznaczało, że dyspozycja art. 276. ustawy Prawo restrukturyzacyjne nie mogła znaleźć zastosowania. Co więcej strona pozwana nie wykazała, aby został sporządzony spis wierzytelności choćby według wersji przedstawionej przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością jako dłużnika wraz wnioskiem o otwarcie postępowania układowego, który obejmowałby całą wierzytelność strony powodowej wskazaną w żądaniu pozwu w tym również w zakresie odsetek ustawowych liczonych zgodnie ze zmodyfikowanym żądaniem pozwu.

Wyżej wskazane względy zdecydowały o tym, że orzeczono jak w sentencji, uznając powództwo na podstawie art. 535. § 1. k.c. oraz art. 477. § 1. k.c. i art. 476. k.c. w zw. z art. 471. k.c. jak i przy zastosowaniu pozostałych powołanych w uzasadnieniu przepisów za zasadne.

Rozstrzygnięcie o odsetkach od zasądzonej wyrokiem kwoty znajdowało oparcie w brzmieniu art. 359. § 1. i § 2. k.c. w zw. z art. 481. § 1. i § 2. zd. I k.c. oraz art. 482. § 1. k.c. a w zakresie, w jakim odsetki zostały zasądzone począwszy od dnia 01 stycznia 2016 r., w oparciu o art. 4. pkt 1), art. 4a. i art. 7. ust. 1. ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

O kosztach orzeczono po myśli art. 98. § 1. i § 3. k.p.c. w zw. z art. 99. k.p.c. oraz art. 100. zd. II. k.p.c. i w zw. z art. 108. § 1. k.p.c. i art. 109. § 1. k.p.c. jak i na podstawie art. 19. ust. 2. pkt 2) w zw. z art. 18. ust. 1. i art. 13. ust. 1. ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r., poz. 1025 z późn. zm.) oraz w oparciu o § 6. pkt 5) w zw. z § 2. ust. 2. zd. I. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 490 z późn. zm.) w zw. z § 21. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015, poz. 1804) a także art. 1. ust. 1. pkt 2) ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 783 z późn. zm.).

SSR Michał Bień

Tarnów, dnia 02 czerwca 2016 r.